

Blodslinjene bak en NM-vinner

Forfatter: Harald Rogne

Foto: Ulike kilder

Etter at NJCh NMFHh-11 Juvel-En A av Vor-Point (18844/03) - oppdrettet, eid og ført av Aslak Digernes, innehaver av kennel av Vor-Point - ble Norgesmester høyfjell for stående fuglehunder 4. september 2011, ble undertegnede inspirert til å skrive en artikkel om blodslinjene bak denne hunden.

Første tanke var å vise tispelinjen bak Ena (hennes kallenavn) – så langt tilbake i tid som mulig. Tanken var ikke bare en oppramsing av hunder, men å prøve å vise hva de som avlet disse hundene gjorde i praksis – og kanskje å trekke ut hvilke teorier som lå bak dette arbeidet.

Etter hvert som arbeidet skred fram, dukket det også opp andre tanker, refleksjoner, utviklingstrekk og spørsmål om fremtiden.

Artikkelen er delt inn i en historisk gjennomgang av pointerens utvikling på de britiske øyer, William Arkwrights rolle, det "sorte finske" blod, toneangivende nordiske kenneler i gammel og moderne tid, en rett nedstigende tispelinje i atten ledd og et lite forsøk på analyse av materialet.

Fredrik Drabløs - min start

Høsten 1982 fikk jeg anledning til å være med Fredrik Drabløs og hans kone Hildur en dag i fjellet her i Sykkylven med deres to pointere Yotas Arrow II og Rutens Urd. Det var første gang jeg fikk se pointere i sitt rette element. Det gjorde et mektig inntrykk. Fredrik Drabløs var da 80 år gammel, og hadde deltatt på jaktprøver med sine pointere siden tidlig på 1950-tallet. Høydepunktene nådde han i 1966 med Zitas Hilda som vant Norsk Derby, og i 1967 med Yotas Arrow som vant Kongepokalen - det som nå motsvarer tittelen Norgesmester for stående fuglehunder høyfjell.

I 1983 kom den første pointeren inn i mitt liv. Det gikk som det bruker å gå for alt for mange som blir bitt av fuglehundbasillen; det hele tok av og det ble etter hvert mange pointere – for mange i etterpåklokskapens klare lys.

Ambisjonene om egen avl kom også krypende i bevisstheten. Med en genetisk disponering for perfeksjonisme, ble det naturlig for meg å gå grundig til verks. Dette gjorde jeg gjennom inngående studier av noen utvalgte pointerkenneler viss hunder gikk igjen i stamtavlen til mange pointere som var blant de dominerende på fuglehundprøver på 1980-tallet. Det var tydelig for meg at dette var

kenneler som drev prestasjonsavl av pointere. Årbøker fra pointerklubbene i de skandinaviske landene ble saumfart.

Den gang kom jeg til 1930-tallet i min kartlegging av ulike tispelinjer. Nå har jeg ved hjelp av internett og nye kilder klart å komme tilbake til første dokumenterte tisper, nærmere bestemt der hannhunden Diarmid kommer inn i bildet like før 1910.

Kilder

I mitt arbeid har jeg vært i direkte kontakt med tre ulike kapasiteter på fuglehunder. Jeg har fått uvurderlig hjelp fra Danmark, nærmere bestemt av Erik Petersen – innehaver av gordonsetterkennel Åens. Jeg anbefaler alle å besøke hans webside der det ligger svært mange bilder av pointere gjennom tidene, helt opp til vår tid. Dansk Pointer Klubs webside har en lenk til de samme bildene.

Vår egen gullmerkemann Snorre Nicolaisen stilte som vanlig velvillig opp for å hjelpe. Til slutt var det min nyoppdagede finske venn – Markku Juuti – som klarte å finne den siste linken tilbake til det jeg visste var starten av denne lange rekken hunder.

Historikk

Som de fleste vet, er hovedoppfatningen at det som ble kalt den spanske pointer kom til England i begynnelsen av 1700-tallet.

I England ble disse hundene tilført blod fra blant annet **foxhound**, **greyhound** og **bullterrier** med det mål å forbedre jaktegenskapene. – Dristige valg med tanke på at dette overhodet ikke er verken stående eller støtende fuglehunder.

Positive egenskaper var tørrere kropper, raskere søk og høyere jaktlyst. Det som i Tyskland blir kalt "Wild-Biß" – lysten til drepe viltet selv, mener jeg er en god egenskap, og er en del av årsaken til pointerens djervhet i fugl.

Foxhunden gav det genetiske anlegget for lav hodeføring og losing/henging/hårviltinteresse, greyhound-blodet gav et dårligere hårlag/hårviltinteresse/smekrere beinbygning/disposisjon for øyejakt. Bullterrieren ble brukt lite, men gav det samme anlegget for å gå nær viltet – klar for dreping – som de to andre rasene. Fargen gul og rød kommer fra foxhound, sort fra greyhound – gjerne i form av helfargede hunder.

Originalfargen til pointeren er leverbrun. Siden den leverbrune fargen alltid gir lyse øyner, ble dette ikke ansett å være ønskelig av de som har vært mest opptatt av utstillingshunder. Mye godt genetisk materiale har blitt ødelagt gjennom tidene på grunn av at mange har vært opptatt av noe så ubetydelig. De som er redde innavl/linjeavl er ikke mye opptatt av dette tapet...

William Arkwright (1857 – 1925)

For å forklare personen og den økonomiske friheten han hadde til å kunne gjøre akkurat det som passet ham, har jeg tatt med hans familiebakgrunn.

Han kom fra en meget formuende engelsk familie. Hans oldefar – Sir Robert Arkwright – videreutviklet snekkeren James Hargreaves oppfinnelse - den såkalte "Spinning Jenny", starten på

den industrielle revolusjon i Storbritannia. Hans farfar Robert Arkwright Jr., var ved sin død i 1843 den rikeste privatpersonen i Storbritannia.

Williams far døde det året han ble født, og han ble selv utsatt for en ulykke til hest, som ble beskrevet som *"a horrendous fall from a horse in his younger days and was a cripple thereafter"*.

Da hans farfar døde, eide familien fire ulike gods i England, der Sutton Scarsdale Hall var det ene. Det var på dette godset William Arkwright drev sin pointeravl.

Godset var eid av en nevø til William. Denne emigrerte til New Zealand i 1882. William ble da satt til å bestyre godset. Først i 1915 arvet han dette. William Arkwright solgte Sutton Scarsdale Hall i 1919. Året etter avsluttet han sin kennel.

William Arkwright

Både Waldemar Marr og en unevnt kilde påstår at årsaken til dette var at han, kort og brutalt sagt, ble lurt to ganger: første gang da han oppdaget at hans hvit/gule og hvit/røde pointere hadde mye foxhound i seg, og den andre gangen da han hadde erstattet disse med hunder med det såkalte "sorte blod" fra Skottland, bare for å oppdage at disse bar mye greyhoundblod i seg. – Han avsluttet sin hundekarriere som oppdretter av springerspanieler, i følge samme kilder.

I følge danske Niels Mølgaard Ovesen var årsaken en annen:

"Arkwright nedlagde sin kennel i 1920 som følge af de restriktioner, der blev nedlagt i England for fodring og avl af bl.a. hunde. 1. Verdenskrig medførte fødeknaphed. Hermed var en æra slut. Hans kennel nåede dog at sætte sig tydelige spor i Norden".

Siste påstand er ikke en overdrivelse – for å si det forsiktig. – Hadde bare Arkwright visst hvordan det "sorte blod" endret den nordiske pointer...

Når det gjelder hans innflytelse på pointeren utenfor Norden er min påstand at hans direkte betydning er mye mindre. Den indirekte betydning kan han takke de nordiske forvaltere av hans blod for. Mer om det senere.

Etter at Arkwright solgte Sutton Scarsdale Hall – som i dag bare består av ruiner – kjøpte han en eiendom som het South Wembury House i 1920. Han begynte med en gang på et meget stort hageprosjekt der han omformet hele eiendommen og gav det et nytt navn – Thorn. I dag eksisterer dette fortsatt under navnet Thorn House & Garden.

Alt dette viser mennesket William Arkwright: han gikk inn i alle prosjekter ett hundre prosent, noe også hans bok **The Pointer and His Predecessors** viser, der det er dokumentert at han samlet bøker, malerier og statuer "overalt" for å kaste lys over pointerens historie.

Arven etter Arkwright

Meningene om William Arkwright og hans hunder spriker. Leser man det som er skrevet om ham, er beskrivelsene enten panegyriske eller sterkt fordømmende.

Av tidligere nevnte Waldemar Marr (kennel Blackfield) blir han nærmest fremstilt som en idiot som først prøvde seg på gordonsetter-avl, så på irsksetter, for deretter å begynne med pointer og avslutte med springer spaniel. Grunnen til idiot-forklaringen var hans innkryssing og satsing på greyhound-blodet, og at han dermed forkastet det gode blodet han hadde fra tidligere. Arkwrights mål med å gjøre dette, var å skape en ny "super"-pointer – en Versjon 2.0.

Siden økonomien ikke betydde noe for ham, hadde han ingen fallhøyde risikomessig. Han kunne eksperimentere som han ville. Økonomiske begrensninger fantes ikke. Risikovurderinger var ukjent.

Merkelig nok skriver Arkwright selv i sin bok at han er ukjent med denne greyhound-innkryssingen, og at han kun ville brukt settere til en eventuell innkryssing av andre raser. Han forfekter også den tids tro på at man fikk en halvering av egenskaper ved for eksempel innkryssing av greyhound.

Ch. Aldin Fluke e. *Fluke (Faust – Shield's Belle) u. Aldin Belle (Eldon Don – Drury's Juno)*, f. 9.3.1889, gul/hvit. Avlet av Mr. C. Drury, eid av William Arkwright. Fluke hadde en oppgitt høyde på nesten 69 cm, og en vekt på i overkant av 30 kg.

Ch. Belle Chance som er mormor til den mye omtalte **Diarmid**, var Aldin Flukes helsøster. Hun var også eid av Arkwright.

Noen toneangivende pointerkenneler i Skandinavia i nyere tid

De kennelene jeg studerte grundig drev kun med oppdrett av pointer. Det var følgende svenske: **Black Luckys** ved Anders Wassberg, **Jämtens** ved Arne Bromée, **Jo-Kjells** ved Lennart Kjellson og **ÖBs** ved Örjan Bromée, **Zitas** ved Peter Jensen fra Danmark, og i Norge **Vestfjorddalens** ved Jan Hagalia, **Bjørklunds** ved Einar Holmvik og **Hopfossens** ved Kalle Jordan. Jeg var spesielt opptatt av tispelinjene bak disse kennelene, ut fra en oppfatning om at nøkkelen til suksessrik avl ligger i disse.

Jeg mente allerede da at linjeavl – til tider sterk, - et krav om å se minst to generasjoner frem i tid ved valg av hannhund, - et meget godt gemytt, -sykdomsfrie hunder, burde være grunnleggende forutsetninger i tillegg til en høy prestasjonskvalitet på tispene. Til sist vil jeg nevne det faktum at evnen og viljen til å ta bort individer med uønskede egenskaper var sterkere i tidligere tider. I og med at samfunnet har endret seg i synet på dette, må dette motvirkes gjennom et dønn ærlig syn på sitt eget blod. Det har kommet en etisk dimensjon over dette som er mye sterkere enn før.

Grovt sagt kan man dele disse kennelene inn i tre grupper når det gjelder tispelinjene, der kennel Black Luckys ligger bak Jämtens, Jo-Kjells, ÖBs og Hopfossens, mens Zitas ligger bak Vestfjorddalens.

Jan Hagalia har ført videre Peter Jensens bruk av hannhunder fra Black Luckys. Bjørklunds kan føres direkte tilbake til Fieldborn Giant Killer-blodet fra Danmark gjennom dennes sønn Hans Vøgg.

Kennel Black Lucky – Anders Wassberg

Uten forkleinselse for andre, er Wassberg en av hovedlinkene fra det "finske sorte blod" til nevnte kenneler. Da han gikk bort, ble kennelen overtatt av Maria og Kent Wassberg-Svensson. Kennel Black Lucky setter derfor fortsatt spor etter seg i Norge, noe som ikke minst vises i 2012 med kåringen av NJCh Black Luckys Ingo som både "Årets pointer" totalt og "Årets Høyfjellshund" i Pointercupen. Perioden som beskrives er den da Anders Wassberg drev kennelen selv.

Wassberg startet sitt Black Luckys-oppdrett i 1946 med en svart tisper som het Lucky, oppdretter K.E. Ewerz, Sverige. Avstamningen til denne tispera er interessant ut fra flere sider. Hun er sterkt linjeavl på Blackwood-, Blackborn-, Westfield- og Fieldborn-blod – finske kenneler fra 1900-tallet og fremover. Alle kennelene tuftet direkte eller indirekte på det "sorte blod" fra Arkwright.

Lucky ble parret med Håckeberga Ming. Wassberg skriver om dette:

"På dette tidspunktet visste jeg ingenting om pointeravl, så denne parringen var rene flakseparingen. Vi kan nå innse at det også trengs flaks for å lykkes. Dette var linjeavl på det svarte finske blodet. Gjennom det vellykkede resultatet fikk jeg blod på tann hva pointeravl angår. Ettersom jeg ikke visste noe om avl, hadde jeg, og har ennå Nils Obel som rådgiver. Foruten dette forsøkte jeg gjennom studier å lære meg så mye som mulig, og hadde også god hjelp av mitt yrke som veterinær".

Videre skriver han:

"Skal vi snakke eksteriør, får jeg sitere Nils Obels skrift om dette: "På grunn av eierens gode dømmekraft stiltes aldri Lucky ut." Lucky ble parret med Håckeberga Ming. Ming var heller ingen skjønnhet, (3. AK). Begges hodeform var brede flatskaller med spisse neser. Ming var derbyvinner. Dette var den eneste gangen jeg parret med en hanne som var bedre enn tisperen".

Hans oppfatning av den nordiske pointer før importene til Finland:

"Man spør seg da, hvorfor ble disse importert gjort til Norden? Jo, for de pointerne som allerede fantes var for dårlige og som jakthunder betydelig underlegne setterne. De var tunge og halvfete med dårlig utholdenhet, og med middelmådige neser. Man kan uten å overdrive for mye si at importene var en ny rase". (Min understrekning).

De finske kennelene Blackwood, Blackborn, Westfield og Fieldborn

Den første hunden jeg vil nevne er hannhunden **Fieldborn Giant Killer** e. Fieldborn Black Demon u. Fieldborn Golden Goldie, som den kanskje mest dominerende hannhund på 1930-tallet. Denne ble solgt til Danmark og hadde i alle fall tyve kull der. Den ble solgt videre til Sverige der den skal ha hatt om lag ti kull. Dette er en hund viss avstamning går igjen i linjene til alle de før nevnte kenneler, men også i majoriteten av dagens pointerere.

Gode importert fra tidlige tider fikk en dominerende innvirkning på pointerstammens videre utvikling i mange kenneler. Noe som kan ses ved studier av andre kenneler som senere har bygget opp egne tispelinjer. En kennel som for eksempel **Bjønroas** ved Rolv Bjørnarheim og Birgit Ording har samme grunnlaget i starten av sin avl.

Fieldborn Giant Killer, Ejer: Konsul Th. Paus, S. Rorum.

Som teksten under bildet viser, er dette bildet av den mye omtalte **Fieldborn Giant Killer** e. **Fieldborn Black Demon** (Westfield Black Devil – *Fieldborn Wally*) u. **Fieldborn Golden Goldie** (Flighty Kim - *Fieldborn Sun Kiss*).

Fieldborn Giant Killer var helbror til **Fieldborn Black Ghost** som var mor til Anders Wassbergs stamtispe **Lucky**.

For å vise den sterke linjeavlenn: *Fieldborn Wally* var e. Flighty Kim u. **Fieldborn Sun Kiss**. Samme foreldre som for **Fieldborn Golden Goldie**.

(Fotograf ukjent, men dette bildet og mange flere kan ses på www.aaens.dk/Galleri9D.htm).

Wassbergs stamtispe **Lucky** var under en helsøster til Fieldborn Giant Killer som het **Fieldborn Black Ghost** og etter en hannhund som het Fieldborn Matador, etter Westfield Hamlet.

Den sterke linjeavlenn bak denne stammoren vises ved at far til Fieldborn Black Ghost, Fieldborn Black Demon, var etter Westfield Black Devil, som i sin tur var helbror til Westfield Hamlet – Luckys farfar.

Blodslinjene starter i denne historien med en hund fra William Arkwright som het **Diarmid**. Den helsorte Diarmid var e. Lorne u. **First Fiddle**.

Arkwright's Leader e. Lorne (Senor Don Pedro – **Vesta**) u. **First Fiddle** (Banjo O'Gymru – **Ch. Belle Chance**, helsøster til Aldin Fluke vist på bilde tidligere i artikkelen).

Leader var helsøster til Diarmid. Et bilde av Diarmid finnes på kennel Myrteigens website. (Bildet er skannet fra boken *Pointers and Setters* av Waldemar Marr, eier av kennel Blackfield).

Diarmid

Denne sorte hannhunden var født i 1902 og solgt til Finland i 1905. Han var e. (**Forbe's**) **Lorne** (sort) e. Senor Don Pedro (f. 1890, leverbrun) e. Dickon (Young Dick – Di Vernon) u. Di III (Carlo IV - Dixey) – u. Vesta (uregistrert, foreldre ukjent) u. **First Fiddle** (f. 1895, sort/hvit) e. Banjo O'Gymro (Banjo – Blair Banjo, f. 1885, sort/hvit) u. Belle Chance (Fluke – Aldin Belle, f. 1889, gul/hvit).

Farfaren Senor Don Pedro kan føres tilbake, med en nesten komplett stamtavle, til før 1850-tallet, og delvis videre bakover, helt tilbake til det dukker opp hunder som for eksempel Corbet's Pallas som blir benevnt som "a Spanish Pointer". Da er vi nærmere 1800-tallet.

Det samme gjelder moren First Fiddle. Hun er også veldokumentert på samme måte, og kan følges tilbake til samme opprinnelse. Kuriositeten Corbet's Pallas dukker opp flere ganger.

Det store hullet – "det sorte hull"? – oppstår når vi kommer til Diarmids farmor – **Vesta**.

Vesta – Diarmids farmor

Det som kjennetegner Arkwrights tidlige avl (First Fiddle, Seebreeze, Seashore m.fl.) er at disse hundene, som nevnt, er dokumentert i mange ledd.

Dersom vi kaller Diarmid en representant for Arkwrights Versjon 2.0 innen pointeravl, er det kun ukjente hunder som dukker opp på den ene siden. Vesta er ikke den eneste.

I avstamningen til en annen av disse Versjon 2.0-hundene - Rap VI (sort f. 1885) - som Arkwright omtaler i 1906 som "a very purely-bred black pointer" – er far oppgitt å være ukjent, mens moren står oppført som Usher's Ruby uten andre kommentarer eller avstamning videre bakover.

Arkwright har i skrevne kilder - som smeden selv, hver gang det er snakk om en av disse sorte pointerne - passet på å beskrive alle sine sorte pointerne som "svært renavlede". Han beskriver ikke sine veldokumenterte pointerne fra Versjon 1.0 som dette.

Det finnes flere skriftlige beskrivelser av hans sorte pointerne – som denne: "Among them were several blacks which Mr. Arkwright thought particularly well of."—*Hochwalt, 1923, The Modern Pointer*

Et annet sitat fra samme kilde: "Well-bred` covers a multitude of sins as a rule".

Disse sorte pointerne var avlet fra starten av W. R. Pape, og kunne i følge ham selv dokumenteres i om lag førti år tilbake fra begynnelsen av 1890-tallet. – Hvorfor tok ikke Arkwright med avstamningen? – Innså han at han var blitt lurt? – Er det derfor han selv fordømmer greyhound-krysninger på det sterkeste i sin bok – etter å ha oppdaget at han var lurt?

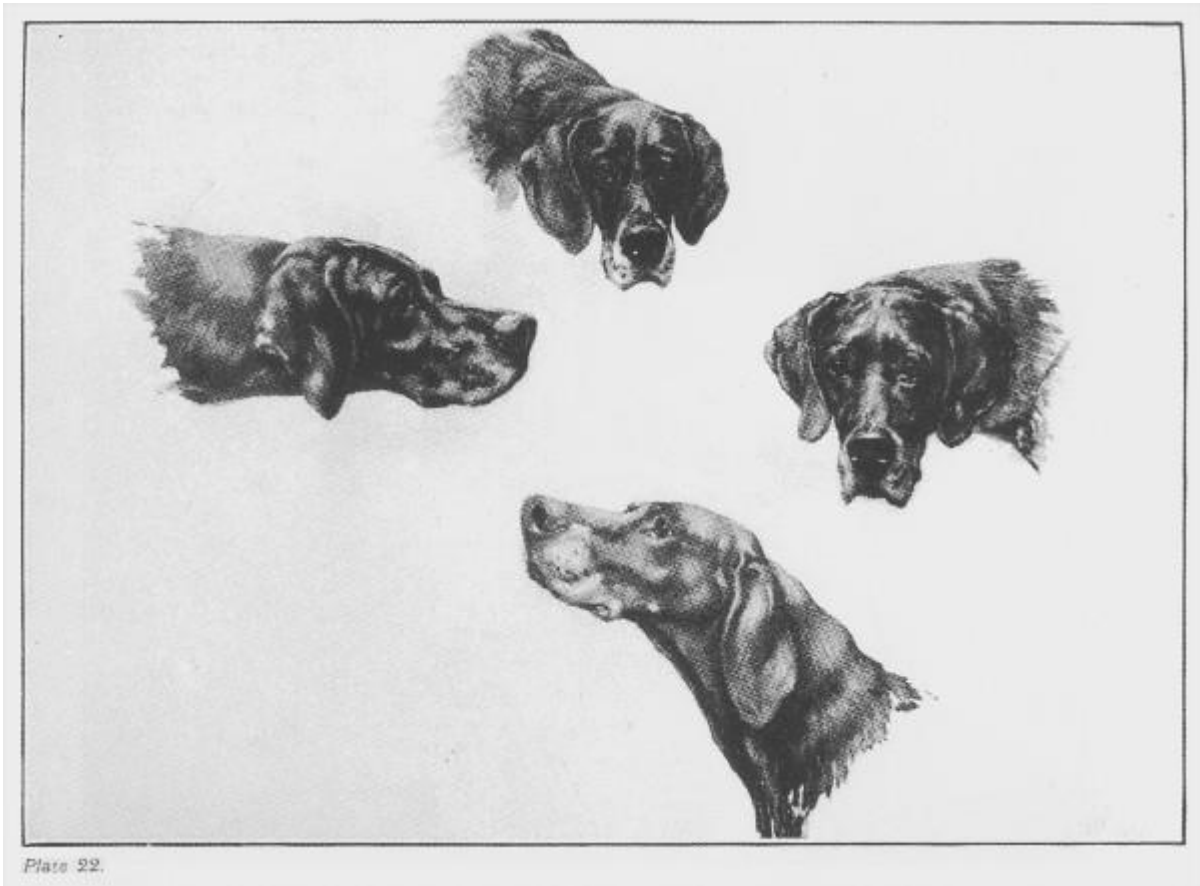
Greyhound-krysningene

Den hypotesen som legges til grunn videre, er at **Vesta** representerer greyhound-blodet i **Diarmids** avstamning.

Greyhunden som rase ble renavlet flere hundre år før pointeren og var derfor typemessig sterkere befestet enn pointeren. Effekten av dette blodet ville derfor være sterkt, med tanke på den mer brokete bakgrunnen til pointeren på det tidspunktet.

Min hypotese videre er at Vesta ikke var en ren greyhound, men hadde maksimalt femti prosent av dette blodet i sine årer. Diarmids far Lorne ville dermed ha vært maksimalt tjuefem prosent greyhound, og Diarmid selv maksimalt tolvogenhalf prosent. Dette kan mest sannsynlig ha vært en akkumulert prosentandel i og med at W. R. Pape som nevnt hevdet at han hadde avlet disse hundene i førti år.

Studiene av det som kan være Lorne og hans datter Kates hoder (se kommentar under bildet), tyder likevel ikke på at Lorne skulle ha en så høy andel greyhound i sine årer. Hans datter Kate viser heller ikke dette, - heller irkssetterblod. - Hva den godeste Arkwright kunne være troendes til, er ikke godt å vite.

“Forbe’s Lorne (left/right) and Kate (top/bottom)”—Caption reads: “From studies in oils, painted 1901, by Miss Maud Earl --- These are the portrait-heads of a brace of first-rate black pointers belonging to Mr. D.M. Forbes; and, alas ! pointers of this beautiful type are now very rare. What I may term the eastern and western heads are likenesses of a dog called “Lorne”, and, I think, his profile at all events approximates to my idea of perfection. The northern and southern heads represent his daughter, “Kate”—maybe rather too long in the ear and too fine in the skull, but very lovely.”—*Image scanned from Arkwright, 1906, Plate XXII*

Tolvogenhalf prosent greyhound-blod er en høy prosentandel med tanke på den genetiske tyngden bak dette renavlede blodet.

Et eksempel er fargen. Dersom en eller flere av greyhoundene som ble brukt var homozygotisk for fargen svart, ville denne fargen leve i flere generasjoner etterpå, selv uten bevisst avl på denne fargen.

Det samme gjelder selvsagt egenskapene til disse hundene når det gjelder jaktadferd. Skotske jegere brukte greyhound-krysninger til “lurching” (= hunden fanger og avliver viltet selv gjennom å springe det opp). Noe som er vanlig den dag i dag – dog ikke lovlig etter det jeg har oppfattet.

Den fart og stil disse greyhoundene hadde, gjorde at fristelsen ble for stor, og de ble krysset inn i noen av de eksisterende pointerstammene.

Wind Dancer Albin av Vor-Point 17506/96 (Vestfjorddalens Buck - Hopfossens Lissi) eier, fører og oppdretter Aslak Digernes.

(Foto Vegard Digernes)

Fra en tisper ved navn Sally til Juvel-En A av Vor-Point

Vi må temmelig nøyaktig hundre år tilbake i tid, og atten generasjoner, for å finne starten på denne tispelinjens innkryssing med Diarmid-blod. Den første tisperen er en tisper ved navn Sally. Hun var svenskregistrert og må ha vært født før 1910, siden hennes datter - Maggie af Ekön - var født i 1912.

Tispelinjen: (Skal leses slik: Juvel-En A av Vor-Point er etter Setpoints A-Cop under Farah Diba av Vor-Point, osv. Det er en / mellom hver tisper i linjen, som i tillegg til navnet på tisperen viser faren og dennes avstamning. s.u. = se under).

Juvel-En A av Vor-Point e. Setpoints A-Cop (Offerdalens Cliff – Vestfjorddalens Famous) / **Farah Diba av Vor-Point** e. Vestfjorddalens Buck (Drevjans Lux – Vestfjorddalens Tina T) / **Hopfossens Lissi** e. Hopfossens Boy (Pålalmens Go-On – Jämtens Way) / **Black Luckys Arra** e. Olle (Rex – Happy) / **Black Luckys Kawa** e. Mariebergs Garrick (Black Luck ^{II} – Mariebergs Venda ^{II}) / **Black Luckys Lola** f. 1968 e. Ormögas Ajax (Oksby Basse – Black Luckys Lola f. 1952 e. Härkeberga Ming s.u. (Hjulebergs Pong ^{III} – Matadors Lola av Lyngsåsa ^{III}) u. Lucky s.u.) / **Black Luckys Royal Daughter** e. Fatimas Goy (Bubbi ^{III} – Mariebergs Fatima ^{IV}) / **Black Luckys Miska** e. Härkeberga Ming / **Lucky** e. Fieldborn Matador (Westfield Hamlet – Fieldborn Lucky Dinah s.u.) / **Fieldborn Black Ghost** ^V e. Fieldborn Black Demon (Westfield Black Devil – Fieldborn Wally ^V) / **Fieldborn Golden Goldie** e. Flighty Kim (Blackwood Jolly Roger - Flighty Marquita) / **Fieldborn Sun Kiss** e. Fjong av Manna (Fieldborn Golden Snake - Manna) / **Fieldborn Merry Maid** e. Skogis Primo de

Rivera (Nackarps Boy – Skogis Sessan) / **Fieldborn Lucky Dinah** e. Plaisir (Skogis Leif – Spannerbo Blanka) / **Fieldborn Lassie** e. Blackborn Defender (Blackwood Kairos ^{viii}) - Blackborn Queen) / **Fieldborn Flirt** e. Blackborn Duke (Blackwood Rap R ^{viii}) – Black Baby ^{ix}) / **Maggie af Ekön** ^x) e. **Skogis Leif** (Gyll L – Skogis Senta) / **Sally** ^{xi}).

- i) Diarmid-/Black Arrow-blod i bunnen når det gjelder både Black Luck og Mariebergs Venda. Se ^{viii}. Black Luck er en litt annen vei enn hovedtispelinjen fra kennel Black Lucky – gjennom Black Luckys Rosita.
- ii) Diarmid-/Black Arrow-blod i bunnen når det gjelder både Hjulebergs Pong og Matadors Lola av Lyngsåsa.
- iii) Bubbi (Bill af Birk u. **Torntoft Zita**).
- iv) Mariebergs Fatima stammer fra kennelene Skogis, Fieldborn og Torntoft.
- v) Fieldborn Black Ghost er helsøster til Fieldborn Giant Killer.
- vi) Fieldborn Wally (Flighty Kim u. **Fieldborn Sun Kiss**). Samme foreldre som for **Fieldborn Golden Goldie**.
- vii) Etter noen generasjoner var det klare tegn til innavlsdepresjon i hundene etter Diarmid. Svenske dr. Karl Schiller skjenket da hannhunden Flying Trim til Finland. Med tispene Jargany of Plains (Black Earl of Plains – Lady Black), gav dette Blackwood Kairos. Kairos ble far og farfar til svært mange gode hunder fra blant annet kennelene Westfield og Blackborn. Jargany of Plains var både epileptisk og overnervøs, med det resultat at hun bet i hjel alle hvalpene i kullet bortsett fra Kairos.
- viii) Blackwood Rap R (Diarmid – Ripa R).
- ix) Black Baby (**Black Arrow** – Asta). **Black Arrow** (Diarmid – Lady af Gammelgaard). Asta er stamtispene til kennel Blackborn, og kan føre sine aner på morssiden tilbake til de tyske kennelene von Erfurt og von Köln rundt 1880.
- x) Finskfødt tisper.
- xi) Svenskfødt tisper.

Tre hannhunder

For å beskrive avlen ytterligere og de tre hannhundene som ble brukt i de tre siste kombinasjonene, vises disse for seg selv i dette kapittelet.

Dette gjelder - fra først til sist: Hopfossens Boy, Vestfjorddalens Buck og Setpoints A-Cop.

- **Hopfossens Boy** e. Pålamalmens Go-On u. **Jämtens Way** e. Black Luckys Demon / **Black Luckys Kajsa** e. Bombas / **Black Luckys Royal Daughter** e. Fatimas Goy / se tispelinjen.
- **Vestfjorddalens Buck** e. Drevjans Lux under **Vestfjorddalens Tina T** e. Jämtens Hugå / **Vestfjorddalens Ferry** e. Zitas Tim / **Zitas Nanita** e. Riff / **Zitas Nanna** e. Black Luck / **Zitas Kathe II** e. Black Luckys Rapp / **Zitas Randy** e. Pay af Jette / **Zitas Isabella** e. Boga King / **Randbøl Sussi** e. Bubbi e. Bill af Birk u. **Torntoft Zita**.

Torntoft Zita var stamtispen i kennel Zita. Randbøl Sussi var Dansk Mester i 1950, 1951 og 1952. Bubbi var oppdrettet av Peter Jensen, og en hund Anders Wassberg satte meget høyt. En av hans oldefedre var meget betydningsfulle King af Skanderborg som også fører sine aner tilbake til Diarmid flere ganger. Ser man på avstamningen til andre hannhunder som kennel Zitas brukte, var disse "stappfulle" av Fieldborn Giant Killer-blodet gjennom blant annet kennel Black Luckys.

Ch. Torntoft Zita.

Torntoft Zita e. Carls Per (Oksby Hej - Hera) u. Løvbakkens Hip (King af Skanderborg - Løvbakkens Freja). Stamtispen i kennel Zita. Det er vel denne hodeformen Anders Wassberg beskriver i sine kommentarer over. King af Skanderborg er som nevnt en annen "Diarmid-hund".

(Fotograf ukjent, men dette bildet og mange flere kan ses på [www.aaens.dk/Galleri 9D.htm](http://www.aaens.dk/Galleri%209D.htm)).

- **Setpoints A-Cop** e. Offerdalens Cliff under **Vestfjorddalens Famous** e. Drevjans Lux / **Vestfjorddalens Tina T** e. Jämtens Hugå / **Vestfjorddalens Ferry** e. Zitas Tim / se Vestfjorddalens Buck.

Som den observante leser kan se, er Vestfjorddalens Buck og Vestfjorddalens Famous helsøsken. Nevnes må også NJCh Vestfjorddalens Kawa som var en av flere meget gode kullsøsken.

Hele den genetiske bakgrunnen til vår Norgesmester kommer tilbake kontinuerlig i denne avlsrekken – ikke minst på slutten gjennom disse tre hannhundene. Et førsteklasses bevis på hva som kan oppnås med en kyndig slektskapsavl. Det totale antall hunder i denne historien kan ikke være mange.

Kennel Vestfjorddalens – Jan Hagalia

Nevnte kennel og eier hatt en betydelig innflytelse på pointerens utvikling i Norge i moderne tid, noe ikke minst ovenstående viser. Dette gjelder også for utviklingen av kennel av Vor-Point.

Hagalias bruk av Black Lucky-blod viser også styrken av at flere oppdrettere deler de samme visjoner og mål for sine hunders bruksegenskaper og utvikling.

Dette er ikke mange ord om kennel og eier, men kvalitet behøver ikke alltid å utbroderes. Kvalitet taler sitt eget språk og historien til denne kennelen bør dokumenteres ytterligere.

Zitas Nanita e. Riff (Brangstrupgaards Ruf - Trine) u. Zitas Nanna (Black Luck – Zitas Kathe II). Black Luck var også farfar til Brangstrupsgaard Ruf. Stamtispen i kennel Vestfjorddalen. Importert 1974. (Foto Jan Hagalia).

Kennel av Vor-Point – Aslak Digernes

Aslak startet sin karriere som fuglehundmann i 1974 med sin første korthårete vorstehhund – Røysbakkens Binky. Dette var en meget god hund og ble grunnlaget for hans avl av denne rasen. På begynnelsen av 1980-tallet våknet interessen for pointer. Etter litt prøving og feiling kom han i kontakt med Jan Hagalia, og den leverbrune hannhunden **Vestfjorddalens Zico 12766/82** (Black Luckys King – Vestfjorddalens Ferry) kom i hus. Dette var en hund med en enorm jaktlyst og et til tider meget stort søk. Aslak var også en himmelstormer på den tiden, så det var et eksplosivt par.

Kennelnavnet av Vor-Point ble registrert i 1992, og reflekterte hans interesse for korthår og pointer. I 1994 var det slutt på korthårkarrieren. Etter dette året har det kun vært pointere i kennelen.

Så kom en ny periode med prøving og feiling før **Hopfossens Lissi 02257/91** fra Kalle Jordan, og **Vestfjorddalens Buck 36441/91** fra Jan Hagalia kom til kennelen.

Kombinasjonen Lissi og Buck var starten på virkelige avlen av pointere for Aslak. Han har aldri avlet i stor målestokk – mer til hjemmebruk, og har i alle senere kombinasjoner også beholdt en tisper og en hannhund fra hvert kull.

De siste femten årene har også hans sønn Vegard deltatt aktivt i driften av kennelen. Den tredje deltageren i kennelen er Aslaks kone Rigmor som alltid har vært til stor støtte for Aslak.

Avlen gav i første omgang **Wind Dancer Albin av Vor-Point 17506/96** og **Farah Diba av Vor-Point 17509/96**. Som vist over ble Farah Diba parret med Setpoints A-Cop, noe som gav vår ”stjerne” i denne fortellingen – **Juvel En-A av Vor-Point**. I tillegg ble resultatet også **NUCh Starbuck av Vor-Point 18842/03**.

Aslak og Ena etter NM-seieren. (Foto Snorre Nicolaisen).

Aslaks beskrivelse av Ena er som følger: *”Det første som faller meg inn er at hun er klok. Om hun forstår språk eller om det er sinnsstemninger hun sorterer, vet jeg ikke, men det er utrolig slik hun responderer på tilsnakk og tanker. Som jakthund er hun en drøm – sterk, gode viltfinneregenskaper, så godt som uten skader eller slitasje på poter og hud/pels. En glimrende apportør og ettersøkshund,*

og fast og rolig i skudd/oppflukt. Meget stødig gemytt og lar seg ikke stresse – snill som lam. God mor for sitt avkom, synd at jeg bare har 2 kull etter henne”.

I sitt siste kull i 2011 fikk Ena fem hvalper. To av disse ble beholdt: Peikar av Vor-Point og Trulte av Vor-Point. To hvalper med klart kjønnspreg, passelig store, meget rolige og avbalanserte og med et meget godt gemytt.

Faren til disse er **Pointnics E I Point NO13647/07** (NJCh Jutevatnets Radar – Pointnics Chanti), oppdrettet av Snorre Nicolaisen, eid av Ole Ingebrigtsen. Jutevatnets Radar er etter Wind Dancer Albin av Vor-Point under Setpoints Prima – Setpoints A-Cops helsøster. Prima er dermed etter Offerdalens Cliff under Vestfjorddalens Famous – Vestfjorddalens Bucks helsøster. Parringen mellom Albin og Prima gav kennel Jutevatnet en meget sterk start gjennom de to NJCh-ene Radar og Pernille.

I denne historien er det derfor også naturlig å kreditere kennel Setpoint, ved innehaverne Siri Walen Simensen og Hans Simensen, for den påvirkning de har fått på norsk pointeravl gjennom avl av mange kvalitetspointere de siste tyve årene.

Norgesmesterskapet til Ena var kronen på verket for denne hunden. Selvsagt også et langsiktig mål oppnådd for oppdretter, eier og fører. Fremtiden er likevel fortsatt spennende for kennel av Vor-Point, både på grunn av hundemateriellet, men også fordi Aslak er en meget dyktig fuglehundmann som ikke har mistet verken gløden og interessen for sin store hobby.

Avl

Den som leser dette vil med rette kunne spørre om det ble mye avl på meg etter alt det arbeid jeg la ned en gang på 1980-tallet. Svaret på det er at det ble svært lite – ett kull på alle disse årene.

Har jeg mistet troen på den filosofien jeg har prøvd å gjøre rede for? – Svaret er et klart nei! Historien og pointerens status i dag mener jeg viser dette.

Pointeren er en liten rase i Norge/Norden. En av årsakene som likevel gjør at pointeren hevder seg i mye større grad på fuglehundprøver enn antallet tilsier - er i tillegg til rasens åpenbare kvaliteter bruksmessig - at de som jakter og går på fuglehundprøver med pointer, utgjør en mye større andel av de som eier en pointer enn for de andre fuglehundrasene. I tillegg gir det lille antallet en mulighet til å holde en oversikt over avlen, se hvilke kennelnavn som går igjen på premielistene og holde kontakt med de som deler ens syn på avl av gode fuglehunder.

Slektskapsavl krever sin mann/kvinne til fulle. Dersom følelser legges til siden, er dobling av anlegg det eneste som skjer. Dessverre også dårlige i en del tilfeller. For å håndtere disse, kreves hundre prosent ærlighet til det blodet man avler på.

For en liten rase er det viktig å ta vare på den genetiske variasjonen. Det er derfor viktig å ta vare på de som legger vekt på litt andre faktorer i sin pointeravl. Dette er også med på å bevare pointeren for fremtiden. Men alle bør ha en klar plan med sin avl!

Det er tid for nye pointerkenneler å stige frem på samme måte som for de som er nevnt over. Noen har begynt å vise at de har fremtiden foran seg. Det blir spennende å se hvilke som vil bli nevnt i samme klasse som grunnleggerne om noen tiår.

Oppsummering

Denne historien om en hunds avstamning, kan i korthet sies å være en fortelling om hvordan dyktige nordiske pointeroppdrettere gjennom hovedsaklig bruk av innavl og linjeavl – dokumentert gjennom jakt og fuglehundprøver – har lyktes i å skape den moderne pointer. I Norden består denne genetiske basen av en blanding ”fiaskoerklært” pointer/greyhund-blod (Waldemar Marrs beskrivelse av det ”sorte blod” fra Arkwright) og det gamle pointerblodet fra Storbritannia - delvis kommet hit via velrenommerte kenneler i Tyskland - opprinnelig basert på den spanske pointer og litt foxhound.

Adam Smith beskrev ”den usynlige hånd” som forklaring på hvordan frie markeder fungerer i sin gamle og banebrytende bok om økonomisk teori.

I den nordiske pointeravlen er det ikke noen ”usynlig hånd” som har fungert, tvert i mot mange ”synlige hender”. Hender som har villet avle prestasjonsblod gjennom å fjerne individer med uønskede egenskaper og befeste individer med meget gode egenskaper.

For å ha klart å skape denne Versjon 3.0 av pointeren, har slektskapsavl vært det viktigste redskapet – *ved hjelp av avlernes og brukernes ”synlige hender”*.

Til slutt...

For å avslutte artikkelen vil jeg igjen gå tilbake til begynnelsen av 1980-tallet og mitt første møte med Fredrik Drabløs og hans pointere. Han søkte det beste på 1950-tallet, og fant det i Danmark gjennom Zitas Hilda e. Torsmarkens Siddi u. Zitas Anita og egenavlede Yotas Arrow e. Pikhaugens Prik u. Zitas Kathe...

Kilder: Jubileumsbøker og årbøker for NPK for 1957, 1967 og senere. Diverse årbøker ”Avance”. ”Pointeren og dens opphav” av William Arkwright. Min danske hjelper Erik Petersen, kennel Åens – en sann fuglehundvenn. Min finske hjelper Markku Juuti. Gullmerkemann Snorre Nicolaisen. Niels Mølgaard Ovesens historiske artikler med bilder på Dansk Pointerklubs webside. Kennel Vestfjorddalen – Jan Hagalia. Kennel Black Luckys webside. Kennel Vas-Ravens webside. Kennel Myrteigens webside. English River Website: ”Pointer History and Pedigrees”. Wikipedia. Egen hukommelse – kan vurderes som noe tvilsom. Eventuelle feil er ene og alene mitt eget ansvar. Likeledes mine synspunkter. Gjør også oppmerksom på at jeg har vært en venn av familien Digernes siden midten av 1980-tallet.